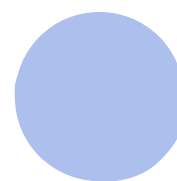
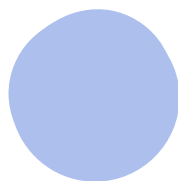

Advokační akademie nadačního fondu Abakus

Evaluační zpráva 2023

Obsah

1. Pár slov ke vzniku	03
2. Co Advokační akademie nabídla	03
3. Jak Advokační akademie organizacím pomohla	04
4. Na čem zapojené organizace pracovaly a čeho dosáhly	05
5. Závěrečná slova	08

1. Pár slov ke vzniku

Nadační fond Abakus (dříve NF Avast) vstoupil do oblasti podpory rodin s dětmi se zdravotním znevýhodněním v roce 2016. Po podpoře neformálních rodičovských skupin, rané péče a nových služeb komunitního typu zjistil, že podporu v této široké a potřebami nabitě oblasti musí dobře zacílit. A že nelze systémově pokrýt vše. Abakus zaměřil svou podporu na rozvoj homesharingu v ČR a specifikaci dalších bílých míst, ale ani naplňování zbylých potřeb mu nezůstalo lhostejné.

V Abakusu věří, že největšími odborníky na potřeby dětí se zdravotním znevýhodněním jsou jejich rodiče, proto jim a organizacím, které jejich potřeby hájí, chtějí dát takové nástroje, aby vše uměli dobře formulovat a sami prosazovat na správném místě i ve správný čas. Nadační fond tedy oslovil Advokační fórum Nadace OSF a společně sestavily dvouletý program pro deset organizací, který spojuje individuální konzultace se společnou prací celé skupiny a v němž organizace mohou aktivně spolupracovat, i když jsou jejich advokační cíle odlišné. Tak vznikla Advokační akademie.

2. Co Advokační akademie nabídla

Advokační akademie provedla 10 rodičovských (nebo rodiče podporujících) organizací propracovaným dvouletým programem, díky kterému získaly dostatečnou kapacitu a dovednosti pro realizaci svých advokačních kampaní. V rámci programu získaly finanční podporu až do výše 1,5 milionu korun na 2 roky, která pokrývala náklady na advokační pracovníky a aktivity spojené s jejich kampaněmi. Dále mohly využít až 60 hodin individuálních konzultací se dvěma konzultanty (hrazené v rámci doprovodného programu), což zahrnovalo strategické plánování, koučink a mentoring.

V průběhu Akademie byly realizovány 4 workshopy na témata plánování advokačních strategií, mediální práce, vyjednávání a storytelling. Zástupci organizací se také zúčastnili několika sdílecích setkání.

Odborným partnerem **Advokační akademie** bylo **Advokační fórum Nadace OSF** a pilotní běh proběhl v letech 2021 a 2022.

| Nadace OSF

3. Jak Advokační akademie organizacím pomohla

Dopad Akademie na advokační dovednosti a práci jednotlivých organizací změnila a popsala **externí evaluační zpráva**, která přinesla anonymizované výpovědi za celou skupinu organizací, a zde jsou její zjištění:

- Akademie **posílila schopnosti** organizací v oblasti advokační práce díky doprovodnému programu zahrnujícímu vzdělávací workshopy, individuální konzultace a sdílecí setkání.
- **Organizace se staly efektivnější** v dosahování svých cílů a získaly **sít spolupracujících subjektů**.
- Organizace si také osvojily **asertivnější přístup** ve vyjednávání a od přehnané skromnosti se **přesunuly k pocitu větší důvěry** ve své schopnosti.
- V neposlední řadě byly organizace díky podpoře Akademie **vytrvalejší** v advokační činnosti a v dosahování vytyčených cílů.

V takto komplexní podpoře se **osvědčila kombinace individuálních konzultací se vzděláváním a sdílecími setkáními**. To vše podpořené zajištěnými financemi na advokační pracovníky a potřebné aktivity. Díky tomu mohly organizace na jedné straně získat individualizovanou podporu od konzultantů a zároveň **se propojit s dalšími organizacemi v jejich praktické advokační práci**. Organizace začaly mít chuť více sdílet, dokázaly se vzájemně podpořit a spolupracovat na společných tématech i se podržet, když se zrovna nedařilo. Jejich vzájemná spolupráce je pak posouvala efektivněji k vytyčeným cílům.

V Akademii tak bylo možné vidět intenzivní předem neplánovanou spolupráci České asociace pro vzácná onemocnění a Klubu nemocných cystickou fibrózou na lobbingu za novelu zákona o veřejném zdravotním pojištění, olomoucké organizace Jdeme Autistům Naproti a mobilního hospicu Nejste sami v tématu zubní péče pro děti s PAS a spolupráci rodičovské organizace Péče bez překážek a rodičovské skupiny v rámci projektu Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením při lobbingu za navýšení financí na sociální služby v Praze.

4. Na čem zapojené organizace pracovaly a čeho dosáhly

Za dva roky Akademie došly některé organizace až ke změně konkrétních zákonů nebo otevření nových sociálních služeb. V některých případech si “pouze” připravily strategii a začaly na ní pracovat. To vše záviselo na tom, v jaké fázi pokročilosti své konkrétní advokační práce organizace do Akademie vstupovaly či jak bylo jejich téma náročné. Z toho vyplývá, že konkrétní výsledky organizací nelze poměřovat jeden k druhému ani je společně hodnotit.

Anulinka

Organizace Anulinka pracovala na lepší funkčnosti Nervosvalového centra ve Fakultní nemocnici Ostrava. Kvůli nízké kapacitě nebo neplnění rolí v propojování různých oddělení musejí totiž pacienti, tedy děti s postižením, a jejich rodiny často dojíždět do vzdáleného Brna nebo Prahy. Jejich advokační práce se soustředila na komunikaci a vyjednávání s klíčovými lidmi ve vedení fakultní nemocnice, ombudsmanem nemocnice nebo zástupci Nervosvalového centra. Anulinka pokračuje ve své započaté práci i po konci projektu.

Centrum Anabell

Centrum Anabell se zaměřilo na téma poruch příjmu potravy, konkrétně na regulaci retušovaných fotografií, “proanorektických webů”, obsahu sociálních sítí či reklamy. Ty podle průzkumů přispívají k rozšiřování anorexie a bulimie u mladých lidí. Cílem centra bylo představení nové legislativy inspirované příklady ze zahraničí. Za tímto účelem organizace uspořádala v Poslanecké sněmovně kulatý stůl. Ve své advokační práci také navazovala spolupráci s dalšími institucemi jako jsou psychiatrické nebo dětské nemocnice. Práce Anabell dále pokračuje.

Česká asociace pro vzácná onemocnění a Klub nemocných cystickou fibrózou

Česká asociace pro vzácná onemocnění a Klub nemocných cystickou fibrózou spojily své síly v úspěšném prosazení **novely zákona o veřejném zdravotním pojištění**. Díky ní se pacienti se vzácným onemocněním dostanou k lékům snadněji a poprvé bude celý proces nastaven systémově. Doposud se totiž tito pacienti dostávali k lékům pouze na základě individuálně (a nejednotně) posuzovaných žádostí, pokud se k nim tedy vůbec dostali. Obě organizace intenzivně lobbovaly za schválení novely. Jejich práce byla postavena na intenzivním vyjednávání s poslanci, senátory a ministerstvem zdravotnictví. Do Akademie vstoupily v momentě, kdy novela zákona ležela již několik měsíců ve sněmovně před prvním čtením. Cílem tedy bylo projednat a schválit tuto vládní novelu do konce volebního období, což se nakonec podařilo.

Jdeme Autistům Naproti

Účastníci Akademie z organizace Jdeme Autistům Naproti si pro svou advokační kampaň vybrali nedostatečnou zubní péči pro děti s poruchou autistického spektra (PAS) v Olomouckém kraji. Jako svůj dlouhodobý cíl si vytkli dosažení zkrácení objednacích lhůt pro zubní ošetření v celkové anestezii. Za tímto účelem aktivně vyjednávali s fakultní nemocnicí v Olomouci. V rámci svého projektu otevřeli **cvičnou zubní ordinaci**, v ní si děti s PAS mohou vyzkoušet návštěvu zubaře nanečisto. Ordinaci otevřeli za účasti vysoce postavených politiků Olomouckého kraje.

Nejste sami

Nejste sami - mobilní hospic dal v rámci projektu dohromady skupinu lékařů, sester a rodičů. Ti se ve své advokační práci zasazovali o **dodržování práv hospitalizovaných dětí**, kterým je stále v českých nemocnicích upírána přítomnost jejich rodičů. Ve své práci neusilovali o změnu zákonů, ale o proměnu praxe nemocnic. V projektu vytvořili **osvětový storyboard a videa** na posílení informovanosti, že děti mají právo na neomezený doprovod ze strany svých rodičů. Svoje argumenty opírali mimo jiné o platnou legislativu, vlastní zkušenost nebo mezinárodní **Chartu práv hospitalizovaných dětí**, k níž se Česká republika přihlásila.

Péče bez překážek

Rodičovská organizace Péče bez překážek si dala za cíl otevřít novou odlehčovací službu pro rodiny dětí s postižením v Praze, která umožní také přespávání dětí. Organizace vstupovala do Akademie v momentě, kdy již běžela jednání s hlavním městem Prahou a městskou částí Praha 10. **Služba byla na konci roku 2021 otevřena jako ambulantní a následný rok jako pobytová** (s přespáváním). Advokační práce Péče bez překážek byla postavena na intenzivních jednáních s politiky a úředníky v Praze a se zástupci provozovatele, což je příspěvková organizace města Paprsek. V závěru Akademie se Péče bez překážek aktivně a úspěšně účastnila lobbingu za dostatečnou výši rozpočtu hlavního města Prahy na sociální služby. Ten byl navýšen o 105 milionů korun.

Perinatální hospic Dítě v srdci

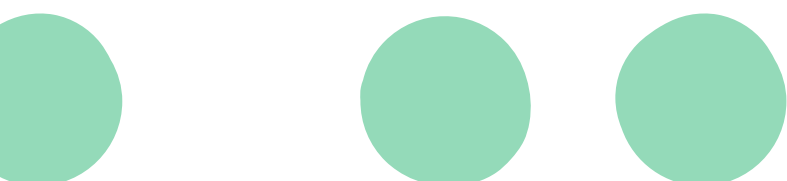
Perinatální hospic Dítě v srdci si vytyčil za cíl **zlepšit roztržštěnou praxi v nemocnicích v oblasti perinatální péče**. Pro jeho dosažení připravil ve spolupráci s 50 odborníky **postupy perinatální paliativní péče pro zdravotníky**. Ty se zaměřují na to, jak pracovat s klienty, kteří se potýkají se ztrátou dítěte v jakékoli fázi těhotenství, během porodu nebo krátce po něm. Součástí přípravy byla **mezinárodní konference**, na níž došlo k představení nových postupů odborné i širší veřejnosti. Některé nemocnice již postupy přijaly do svých ošetrovatelských standardů.

Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice (SPMP)

Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice (SPMP) se v partnerství s Jednotou za deinstitucionalizaci (JDI) zaměřila na problém nedostatku komunitních služeb pro rodiny dětí s postižením, konkrétně pro rodiny se staršími dětmi. Ty, pokud chtějí “vylétnout z hnízda”, jsou nyní odkázány na velké pobytové ústavy. SPMP úzce spolupracovala se **třemi aktivními rodičovskými skupinami**. V rámci projektu odstartovala nadějně advokační kampaně v Praze a Liberci. Zorganizovala klíčovou návštěvu hejtmana a vedení libereckého kraje ve vzorové službě, která už nyní funguje v Jablonci nad Nisou a má se stát inspirací pro oblast Liberce. V Domažlicích se v rámci projektu nová služba otevřela. Nedílnou součástí aktivit bylo natočení filmu o komunitních službách a zpráva z průzkumu mezi rodiči k osamostatňování jejich dětí.

Spolu

Organizace Spolu se věnovala tématu vzdělávání. Ve své advokační práci poukazyvala na problém **vyučování dětí se znevýhodněním** jak z běžných škol do speciálních, tak ze speciálních škol do domácího vzdělávání. Pro podporu svých argumentů využila organizace konkrétní příklady ze své poradny a pro jejich posílení navázala spolupráci s výzkumníky z **PAQ Research**. Ti zjistili, **že každý pátý rodič dítěte se znevýhodněním se setkal s návrhem či požadavkem na odchod dítěte ze školy či třídy**. Téměř **polovina z nich pak školu skutečně opustila**. Svoje zjištění a návrhy na řešení v podobě změny školského zákona a relevantních vyhlášek organizace tlumočila zástupcům ministerstva školství. V rámci své advokační práce zorganizovala také **kulatý stůl v senátu**. Práce Spolu stále pokračuje.

5. Závěrečná slova Abakusu a Advokačního fóra

“Potvrdilo se, že rodiče dětí se zdravotním znevýhodněním i organizace, které je hájí, dobře vědí, jak by měly být naplňovány jejich potřeby a která řešení je vhodné realizovat. Mám radost, že Advokační akademie se ukázala jako účinný nástroj, který usnadňuje a urychluje cestu k prosazení takových řešení. Z pozice dárce je tak možné v jednom čase podpořit řešení rozmanitých potřeb a problémů.”

**Kateřina Kotasová,
programová manažerka nadačního fondu Abakus**

“Jsem velmi rád, že jsme za Nadaci OSF mohli spolupracovat na Advokační akademii jako konzultanti, lektori, a podporovat tak organizace v přípravě jejich strategií i následné realizaci. Chtěl bych ocenit skvělý přístup Abakusu, založený na otevřenosti, důvěře, partnerství a orientovaný na potřeby organizací. V advokační práci, která je velmi dynamická a proměnlivá je to základ jakékoliv úspěšné podpory pro úsilí organizací na systémových změnách.”

**Štěpán Drahokoupil,
programový manažer Advokačního fóra Nadace OSF**

a●ba
ku●S

www.abakus.cz
f: abakusnadacnifond